

Valkýry v staroseverské literatuře a novověkých románových adaptacích

Lucie Křivohlávková

Posudek vedoucího práce

Předkládaná bakalářská práce si klade za cíl popsat roli valkýr v staroseverské literatuře a moderních adaptacích a následně porovnat, v čem se obraz těchto numinózních, pro staroseverskou mytologii typických bytostí posunul. Zvolený materiál zahrnuje hlavní díla staroseverské literatury, v nichž se valkýry vyskytují, a obsahuje poezii eddickou i skaldskou a Snorriho Eddu i ságy o dávnověku a ságy královské. Jako moderní adaptace byla zvolena díla *Valkyrie Rising*, *Between the Blade and the Heart* a *Claimed by Gods* vzhledem k tomu, že v nich postava valkýry hraje ústřední roli.

Využitím přímých charakteristik valkýr i rozbořem kontextu příběhů, v nichž se vyskytují, dochází autorka k závěru, že v staroseverské literatuře byly tyto bytosti chápány jako agresivní, svobodomyšlné a moudré. V moderních adaptacích se jejich obraz posunul: z epizodních postav se stávají i hlavními hrdinkami příběhů a zdůrazněna je jejich nezávislost, především vůči společenskému tlaku. Jejich funkce jako v souvislosti s problematizací genderových rolí nicméně zůstává, byť samozřejmě v jiném kontextu. (Polemizovat by se dalo s autorčiným tvrzením, že jsou to již postavy femininní, neboť agresivita, síla atd. zůstávají). Autorka zaznamenává i to, že valkýry již nejsou téměř spojeny se zvířaty, což lze vysvětlit proměnou tohoto vztahu v novověku obecně. Tento i další postřehy na získaném materiálu by se tedy daly dále rozvést a využít k explikování rozdílů mezi literaturou starého Severu a moderní, nicméně by to přesahovalo rámec bakalářské práce.

V rámci obhajoby by bylo dobré opravit či dovysvětlit tyto výroky:

Z původní staroseverské literatury budou využívány především královské ságy, jako je Poetická Edda a Sága o Ynglinzích (s.8) - Je Edda ságou?

Dalšími mytologickými postavami, které je nutno ve spojení s valkýrami zmínit, jsou norny. (s.18) - Proč je nutno je zmínit?

To by mohlo mít návaznost na jednu z valkýr, jejíž jméno zní Mist, což nejspíše pochází ze staroseverského slova mistr, jehož význam je 'Mlha' nebo 'Mrak'. (s.19) - Odkaz

Tuto ságu nejvíce proslavilo, že se stala inspirací pro příběhy vznikající o několik set let později. Například Hobit od spisovatele J.R.R. Tolkiena či Prsten Nibelungů od R. Wagnera.(s.15) – Z jakého zdroje informace pochází?

Přestože jsou valkýry ve své podstatě temné, neutrální postavy, vybírající mrtvé, ve staroseverských textech jsou často romanticky spojovány s některými z hrdinů. (s.25) – Těžko hovořit o podstatě postav obecně, spíše formulovat jako rozdílný obraz v různých zdrojích.

Po stránce formální obsahuje práce občasné překlepy, jinak je ale pečlivě zpracována. U skaldské básně by bylo dobré uvést vždy i číslo strofy, která je rozbírána. Občasné formulační a logické nepřesnosti jsou mírnou slabinou této práce, na druhou stranu však rozsahem zpracované primární literatury překračuje záběr, který je pro bakalářské práce běžný. Z teoretické části lze ocenit osvojení si teorie adaptace v pojetí L. Hutcheon.¹

Celkově lze konstatovat, že autorka se kromě literatury staroseverské dokázala důkladně zorientovat i v novověkých dílech a použít teoretické rámce teorie adaptace, práci proto navrhuji hodnotit jako „výbornou.“

Marie Novotná, 9. 9. 2023

---

¹ Oproti tomu oddíl „Komparace“ v úvodní části by mohl být vynechán, neboť žádné podstatné informace nepřináší